

(א) מדרים לב. ע"ש,
 (ב) זכמים (פ"ג), (ג) זכמים
 (ד) ג"ז שס; (ה) דף
 (ו), (ז) (ע"ג), (ח) פ"י,
 (ט) ז"ל שלח תעמלן.

תורה אור השלם

1. הלוא אם תשיב
 שאת ואם לא תשיב
 לפתח השארת רביץ ואליך
 תשוקתו ואתה תמשל
 בראשית ד' ז'
 2. צו את אהרן ואת בניו
 לאמור זאת תורת העולה
 הוא העולה על מוקדה
 על המזבח כל הלילה
 עד הבקר ואש המזבח
 תוקד בו: ויקרא ו' ב'
 3. וְלָבַדְתָּ הַבֶּהֱמוֹת מִדּוֹ בַד
 וּמִכִּסְיֵי בַד לְיָבֵשׁ עַל
 פְּשָׁרוֹ וְהָרִים אֶת הַדָּשָׁן
 אֲשֶׁר תֵּאָבֵל וְהָאֵשׁ אֶת
 הָעֹלָה עַל הַמִּזְבֵּחַ וְשָׂמוּ
 אֵצֶל הַמִּזְבֵּחַ: ויקרא ו' ג'

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה קודם מלת
 ללה יחזיר ומועלין בהן
 דקודם מלת חזי כו' כ"ל
 וק"ל: (ב) ד"ה ואין
 מועלין בהן כדק"ל כל
 שנעשית מלכות: (ג) ד"ה כל
 הלילה כו' ואפי' אם פקע
 מה שעל המוקד והס"י:
 (ד) ד"ה וכמו אחד כו'
 והרי את הדשן אלמא:

רבינו הגאון

לפתח חטאת רובץ. הישן
 בגמטריא שבי"ד עולה
 והשנה יש ש"ה שס"ה
 ימים כדי שיעור שמו י'
 לו רשות להסתיי, יום
 אחד והוא יום כיפור אין
 לו רשות להסתיי, בכל
 יום תורמין את המזבח
 בקריאת הגבר או סמוך
 לו מלפניו או מלארציו
 בל. נתן התם בשחיתות
 קדשים פרק תשיעי אברים
 שפקעו מעל גבי המזבח
 קודם חצות יחזיר ומועלין
 בהן אחר חצות לא
 יחזיר ואין מועלין בהן,
 כלומר כבר עבר זמנם
 ובטלה קדושתם. מנהגי
 מילי אמר רב כתוב אחד
 אומר כל הלילה והרים
 וכתוב אחר אמר כל
 הלילה והקטיר. ובענין
 הוה כתובה זו השמועה
 בשחיתות קדשים בפרק
 המזבח מקדש באחריותו.
 פי' קרא דכתיב הכי לא
 אישכחן, כי כתיב קרא
 הכי כתיב, על מוקדה
 על המזבח כל הלילה,
 ותני בתורת כהנים, מה
 אני מקיים לא ליתן חלב
 חזי עד בקר, והו האמור
 ללמוד שיהו מעלין מן
 הארץ האברים שפקעו
 מעל גבי המזבח כל הלילה
 (הא מה אני מקיים כל
 הלילה) שיהא נחמן מבוא
 השמש והן מתאכלין על
 גבי המזבח כל הלילה,
 א"כ מה ת"ל עד בקר,
 אלא אם אינו ענין לאכול
 אברים תנחו ענין לתרומת
 הדשן, מלמד שתורמין את
 המזבח כל הלילה, וכיון
 שהוא מפורש כך בתורת כהנים אמר רב קרא הוא שכל הלילה כשר להקטרה וכשר להרמה, הא כיצד, וחלקהו חציו של לילה להקטרה וחציו להרמה.

שבעת ימים פרק ראשון יומא

ב.

**עין משפט
 נר מצוה**

קו א מ"י פ"ב מהל'
 ממדין הלכה יא:
 קו ב מ"י פ"ו מהלכות
 מעשה הקרבנות הל'
 ג ופ"ב מהל' מעילה הלכה
 יב:

מוסף רש"י

תלת מאה ושתין
 וארבעה. וימי השנה
 שס"ה ימים (נד"ד לב.).
 תורמין את המזבח.
 תרומת הדשן מלא
 המזבח ומוטע במזבח
 על כשב (ובח"ס פ"ג).
 ומשום דנפשי קרבנות
 ונפיש דשן ורצין להעלותו
 לתפוח שזמנא עומדת
 ולקדח את המערכה בלילה
 שיכול לשמור ולהעלות
 המזבח בעלות השחר
 (ש"ס) שפקעו מעל גבי
 המזבח. לאחך (ובח"ס
 פ"ג). ומועלין בהן.
 דלמי צני מוצח מיטו
 (ש"ס). ואין מועלין בהן.
 דכיון דהו זלכו כמעטות,
 דמפרש בגמרא, הו זלכו
 דבר שעשית מלכותו ואין
 מועלין בו (ש"ס). מנא
 הני מילי. דבמלות תלמי
 מילתא (ש"ס). כל הלילה
 והקטיר. על מוקדה על
 המזבח כל הלילה עד
 הבקר, דהיינו הקטרה
 (ש"ס). וכתוב אחד אומר
 כל הלילה. וסמך ליה
 והרים את הדשן, וע"כ
 אכל הלילה קאי דהא
 לא כתיב ולבש הכהן
 מנו דל אכל כל הלילה
 עד הבקר ולבש והרים,
 כן משמעי בקדר יומא
 (ש"ס) חציו להקטרה.
 דלא דל עיכול חי לאו
 דשן ממש (ש"ס).
 ורציו להרמה. דאפילו
 קשין שבין ראיון להרמה
 וקרויין דשן ומיחו דשן
 ממש ליכא למימר דמיקרי
 דשן (ש"ס). מתיב רב
 בהגא. אדרב דלמנ חזיו
 להרמה, דמשמע דקודם
 חלות לאו שעת הרמה
 היא אפילו מן העשין
 דשן (ש"ס).

תוס' ישנים

תלת מאה ושתין
 וארבע. לפי שטות המנהג
 קאמר. בפי' רבנו הגאון
 גרס נתן התם אברים
 בו' כמו שפי' בקונטרס.
 קודם חצות יחזיר.
 צומסין [פ], מוקד לה
 שרייר, ולכן קודם חלות
 (לא) יחזיר שעדיין אינו אפר
 אכל אחר חלות הוי אפר.
 הכי

לפתח חטאת רובץ. יפה"ר מחטיואו צעל כרחו: **מתני'** סורמין
את המזבח. הדשן שהוא חותה מן הדשן צמחה פעם אחת בין רב
 למעט ובלבד שלא יפחות ממלא קומץ ונותנו צמחוהו של כשב ובלבד
 במקומו שנאמר (ויקרא ו') והרים את הדשן וגו' ושמו אכל המזבח וילפינן
 לקמן (ס) מוהרים ממנו צקומו והוא היתה
 תחילת עבודת שחרית בהשכמה: **סמוך**
 לו. סמוך לקריאת הגבר לפני קריאתו או
 לאחריה: **ציוה"כ.** תורם מחלות:
וצרגלים מאשמורה הראשונה. שהיא
 בשלישית הלילה כדאמר במסכת
 ברכות (דף ג.) ג' משמרות הוי הלילה.
 וצגמרא (י) מפרש טעמא דכולהו: **ולא**
היה קריאת הגבר מגעת. צרגלים
 עד שהיתה העורה מלאה מישראל
 המציאין קרבנותיהן להיות מומנים
הקריבין אחר תמיד מיד:
גמ' אהיבא קיימי. איני יודע לפרשה
 וי"ל דה"ג תנן התם אברים שפקעו כו'
 והיא משנה במס' זכמים (דף פ"ג) ומתוך
 פקיעותן קופלין ונפלין מן המערכה:
קודם חלות. לילה: (ב) ומועלין בהן.
 וקודם חלות אינו חשוב עיכול רצין
 שיש בו עדיין ממש לפיכך רצין
 להחזירו למערכה וכיון שלא נעשית
 כל מלותן קדשי ה' קרינן ציה אית
 ציה מעילה לנהנין ממנו: **אחר חלות.**
 אין רצין להחזיר (ב) שהחלות עושה
 עיכול צאצאים שמשלה צו האור
 ואע"פ שיש צו ממש כדליף לה לקמיה:
ואין מועלין בהן. כדקיי"ל (פסחים דף

1. לפתח חטאת רובץ ושמן מאי אמר א"ל
 שמן ביומא דכיפורי לית רשותא
 לאסטוני ממאי (ב) אמר רמי בר חמא השמן
 בגמטריא תלת מאה ושיתין וארבעה הוי
 תלת מאה ושיתין וארבעה יומי אית ליה
 רשותא לאסטוני ביומא דכיפורי לית ליה
 רשותא לאסטוני: **מתני'** (א) בכל יום
 תורמין את המזבח בקריאת הגבר או סמוך
 לו בין לפניו בין לאחריו וכו"כ מחצות
 וברגלים מאשמורה הראשונה ולא היתה
 קריאת הגבר מגעת עד שהיתה עורה מלאה
מישראל: גמ' תנן התם (א) אברים
שפקעו מעל גבי המזבח קודם חצות יחזיר
ומועלין בהן לאחר חצות לא יחזיר ואין
מועלין בהן מנה"מ אמר רב כתוב אחד אומר
כל הלילה והקטיר וכתוב אחד אומר כל
הלילה והרים הא כיצד חלקהו חציו להקטרה
וחציו להרמה מתיב רב כהנא (ב) בכל יום
תורמין את המזבח בקריאת הגבר או סמוך
לו בין מלפניו בין מלאחריו וביום הכפורים
מחצות וברגלים מאשמורה הראשונה
ואי

(ב) שנעשית מלכותו אין מועלין בו כיון דלית ציה לורב צבוח לא
 קרינן ציה קדשי ה' וצמעילה כתיב (ויקרא ה) וחטאת בשגגה מקדשי
 ה': **מנה"מ.** דחלות עושה עיכול: **כל הלילה והקטיר.** היא העולה
 על מוקדה כל הלילה אלמא כל הלילה מלכות להיות על מוקדה
 אלמא כל ליליא הויא הקטרת אברים ואפי' (א) מה שעל המוקד אם
 פקע: **וכתוב אחד אומר כל הלילה והרים.** דסמך ליה להווא
 קרא ולבש הכהן מדו צד והרים (ב) הדשן אלמא כל הלילה הוא חשיב
 כעיכול וקרי צשר העולה דשן שמשלה צו האור וכשר להרימו:
חזיו להקטרה. שאינו עיכול ואם פקעו רצין להחזיר להקטיר
 וחזיו להרמה מחלות ולהלן קרוי דשן אלמא חלות משויא ליה עיכול:
 ואי

הדשן מ"ט זימנין הכי זימנין הכי הלכך פריך רב כהנא התם כי הכא אלא א"ר יוחנן
א"ר יוחנן קרא קמא כולו להקטרה וכולו להרמה כולו להקטרה צאצאים דלית צבו ממש
חלות עושה עיכול מעד הבקר נפקא מן צקר לבקרו של לילה והיינו חלות: **אברים**
שפקעו מע"ג גבי מוצח בוי. צפרק המזבח
 (שס דף פ"ג) פריך ה"ד אי דלית צבו ממש אפי' לאחר חלות נמי ואי דלית צבו ממש אפי' קודם חלות נמי לא ומוקי לה בשריירי
 מנה"מ וכו' כי הכא ומפ' רש"י התם חזיו להרמה ושרירי נמי ראיון להרמה ור"י פי' דלא הוי ראיון להרמה דלאו דשן נייהו אלא
 חזיו להרמה דקאמר כעין הרמה שאין ראיון להקטרה וכן משמע צפ' שני דמעילה (דף ט"ז) דדייק התם וכן גחלת שפקעה
 מע"ג המזבח לא יחזיר הא ע"ג מוצח יחזיר ומקשי מינה לרב ומשני שאני גחלת דלית צה מששא הלכך יחזיר דלא נעשית מלכות
 משמע דאין ראוי לתרום ממנה דאי ראוי לתרום ממנה א"כ לאחר תרומת הדשן אמאי יחזיר הרי נעשית מלכות מיהו היא גופא קשיא
 מנא ליה דמייירי לאחר תרומת הדשן דילמא קודם תרומת הדשן איירי דבהא מודה רב דמועלין קודם שנעשה מלכות וי"ל דדומיא דפסולין
 דקתני צדה וכולן שפקעו מעל גבי המזבח לא יחזיר בכל ענין ואפילו קודם חלות ה"ג גחלת איירי בכל ענין ועוד דבסיפא גבי אברים הוא
 דמפליג אכל בגחלת לא הפליג דעיכול חשיבא ולא שייך צה לשון הקטרה ולא לשון מוקדה דהא כבר מתוקדא וקיימא ומ"מ יחזיר דלאו
 ראוייה להרמה היא דלא חשיבא דשן ואכתי לא נעשית מלכות הלכך ע"ג מוצח יחזיר דאכתי לא נגמרה מלכות וכי פקעה לא יחזיר דעל מוקדה
 על המזבח משמע דבצר שרצין יקידה היא על המזבח לעולם ואפי' פקע אכל דבר שא"צ יקידה לא וא"ת כשנאספין האפר להעלותו
 לתפוח אין יכולין ליחר שלא יהו גחלים צאפר ואסור להוריד גחלת מן המערכה וכדקאמר צמעילה דיחזיר וכ"ש דאסור להוציא וי"ל
 דמן המעולות היה נוטל דמשמע צמס' תמיד שהיה חותה מן המעולות הפנימיות ואיכא למימר דנהו לית צבו מששא אכל
 גחלת חיה דלית צה מששא צהיהא אמרינן דיחזיר והא דקאמר צמעילה הוא הדין דאפי' אפר לא צעי למימר דהוי כגחלת ממש אפי'
 לענין חזירה דגחלת מחזיר לעולם אפי' לאחר תרומת הדשן מועלין אותה לתפוח אכל אפר מועלין לתפוח אלא לענין מעילה קאמר דהויא
 בגחלת ור"י הצבור מיישב פי' רש"י דחזיו להרמה דקאמר אפי' בשריירי לענין זה שהרמת הדשן מתירתן לאוספן לתפוח ולא לענין שיעשה מהן תרומת
 הדשן דהא דשן כתיב והיינו דקאמר רחמנא והרים את הדשן מחלות כדי להתייר אפי' שריירי דמחלות ואיך חשיבי עיכול ואין ראויים להקטרה ואם
 ירצה יאספם לתפוח כדי להוציאם מחוץ למחנה אכל אם רוצה להניחם במקום המערכה כדי למרק מלכותם שיהו ראויין הם עצמם לתרומת הדשן
 עדיין מלכות עליהן הלכך יחזיר דמסתבר למימר דעדיין חסר מהן מרוק מלכות כיון שעדיין אין ראויין לתרומת הדשן והשתא ניחא דבשעה שהיו
 מאספים את האפר לא היו צריכין ליחר מגחלים [אפי'] לוחשות וכן משמע צמס' תמיד (דף כ"ה) דקתני האברים (ס) שנתעכלו מבערב סולקין אותן
 לצד המזבח וכו' עד החלו מעלין צאפר על גבי תפוח וכו' אלמא דלא היו מסלקין [אלא] האברים שלא נתעכלו אכל גחלים חשיבי עיכול ואפי' לוחשות:
 הכי

